

Kauniaisten kulttuuriohjelma 2035

HYVAV 6.5.2026

TAUSTATIETO: valmisteluprosessi

Lähtökohta: pohjana valtuuston linjaukset

- Kulttuurin käyttötalousmäärärahat olleet useana vuonna sopeuttamisen kohteena
  - Sopeutus kohdistettu ensisijaisesti omaan henkilöstöön ja palveluiden ostoihin
- Toimeksianto talousarviokirjassa 2025, s. 70
  - ”3.2.11. Kulttuuriohjelman laadinta sisältäen toimintamallin ja **priorisoinnin**”
  - Lähtökohtana selkeä priorisointi

Keskeiset lähtökohdat

- Pitkäjänteisyys

→ Ei vain yksi valtuustokausi vaan kymmenen vuoden aikajänne

- Strategisuus

→ Tarkoituksena määritellä visio ja tavoitteet

→ Toimenpiteet konkretisoidaan lyhyemmällä aikajänteellä valtuustokauden, talousarviovuoden sekä opetus-/varhaiskasvatussuunnitelmakauden ja lukuvuoden (koulu- ja päiväkotiyhteistyö) suunnitteludokumenteissa

- Selkeät priorisoinnit ja realismi

→ Tavoitteiden on oltava toteutettavissa nykyisellä resurssitasolla

(Taustana edellinen kulttuuriohjelma, jonka toimenpiteistä vain harva toteutui, koska niihin ei osoitettu talousarviossa määrärahoja ja LUVN:n luopui lähes kaikesta kulttuuriyhteistyöstä aloittaessaan)

- Laaja osallisuus

→ Kaikkien väestöryhmien ja vaikuttamiselinten kuuleminen, vaikka se osaltaan hiukan pidentääkin valmisteluprosessia

Asukasosallisuuden tapa: rauhassa ja laajasti granalaisia kuullen

- Keväällä 2025 asukkaiden ääni: asukaskysely ja keskustelut varhaiskasvatuksessa
- Alkusyksystä (elo-syyskuussa) kuultiin asukasryhmiä: vanhus- ja vammaisneuvostoa sekä nuorisovaltuustoa
- Lokakuussa työpaja kaupungin kulttuuritoimijoiden kanssa
- Marraskuussa keskustelua alustavasta suunnitelmaversiosta, painopisteistä ja toimenpiteistä avoimessa asukasraadissa
- Päätöksenteko keväällä 2026: HYVAV 6.5., KH 25.5. ja KVn8.6.

KAUNIAINEN KULTTUURIKAUPUN KINA

Missä olemme lähtiessämme
toteuttamaan ohjelmaa

Toimintaympäristön erityispiirteet

- Sijainti keskellä pääkaupunkiseutua, jolla sijaitsevat kaikki kansalliset taidelaitokset ja runsaasti muuta kulttuuritarjontaa
- Pienet etäisyydet ja vahva paikallisidentiteetti
- Elinvoimainen kaksikielisyys
- Kaupungin pieni rooli (vain yksi päätoiminen kulttuurityöntekijä) ja vastaavasti aktiivinen kumppaniverkosto

Vahvuudet 1/2: aktiiviset kuntalaiset

- Kauniaisten väestö on erittäin aktiivista, myös kulttuurin saralla
- Tämä näkyy läpileikkaavasti kulttuurin eri osa-alueilla alkaen kirjastonkäytöstä (ks. Infograafi vuoden 2024 kansallisista tiloista) ja taiteen perusopetuksesta sekä ulottuen myös mm. oopperavierailuihin
- Aktiiviset asukkaat myös järjestävät monenlaista kulttuuritoimintaa omaehtoisesti – näin tekevät paitsi varsinaiset kulttuuriyhdistyksen myös muut yhdistykset, kuten eläkeläisjärjestöt

Lainaus/asukas
Lån/invånare
30,82

Lainaus
Utlåning
+13%

Lastenkirjojen lainaus
Utlåning av barnböcker
+32%

Helmet-kirjastojen
kustannustehokkain
Helmet-bibliotekens
mest konstnadseffektiva

Vahvuudet 2/2: organisaatio

- Ketterä organisaatio
  - Tekemisen meininki –
myös yli yksikkö- ja
toimiajaraajojen
  - Avoin vuorovaikutus asukkaiden
ja kaupungin välillä
- Monet lisäarvoa tuottavat
kehittämissimpulssit tulevat tätä
reittiä pitkin ja pohjautuvat
aitoon yhdessä tekemiseen

Kauniaisten kulttuurin ekosysteemi

- **Kaupungin sisäiset toimijat:**

- Kirjasto- ja kulttuuripalvelut (ydinroolina tuottaa kirjastopalvelut ja luoda edellytykset kulttuurille huolehtimalla mm. tilojen tarjoamisesta vuokralle ja yhdistysten sekä niiden ylläpitämien TPO-laitosten toimintaedellytyksistä)

- Opetus- ja varhaiskasvatuspalvelut (ydinroolina kulttuurikasvatus osana toimintaa)

- Kansalaisopistopalvelut (ydinroolina aikuisten elinikäinen oppiminen taide- ja kulttuuriteemoissa)

- Yhdyskuntatoimi (ydinrooleina kulttuuritapahtumien lupaprosessit ja rakennetun ympäristön kulttuuriarvot)

- Yleishallinto (ydinroolina viestintä ja kaupunkimarkkinointi, jossa kulttuuri yksi voimavara)

- **Muut keskeiset toimijat:**

- Kannatusyhdistysten ylläpitämät kaksi yksityistä taiteen perusopetuksen oppilaitosta (musiikkiopisto ja kuvataidekoulu) – kytköksenä kaupunkiin, että kaupunki tukee rahallisesti ja tiloille

- Kauniaisten rikas kulttuuriyhdistyskenttä – kytköksenä kaupunkiin, että kaupunki tukee merkittävää osaa rahallisesti ja/tai tilallisesti

- Yksityiset kulttuurialan toimijat – kytköksenä kaupunkiin, että kaupunki vuokraa tiloja ja myöntää lupia. Elokuvateatteriyrittäjää tuetaan myös 90% vuokrasubventiolla.

- Pääkaupunkiseudun kulttuuritoimijat (mm. ooppera)

- Kauniaisten muu yhdistyskenttä, jolla on elävää kulttuuritoimintaan: esim. eläkeläisyhdistykset

Ekosysteemin visualisointi

KAUNIAISTEN KULTTUURIN EKOSYSTEEMI

Ohjelman toimeenpanon lähtökohta: yhdessä tehden

- Kulttuuri ei mahdu kaupungin organisaatiossa vain yhteen siiloon
- Kaupungin rooli kulttuurin ekosysteemissä on mahdollistajana keskeinen, mutta elinvoimaisen kulttuurielämän takana on laaja verkosto yksityisiä ja kolmannen sektorin toimijoita
- Ohjelman toimeenpanoa tehdään, Kauniaisille ominaiseen tapaan, ketterästi yhteistyönä
- Vastuu on pääosin yhteistä, ei yksinomaista, koska kenelläkään ei ole yksin kaikkia ratkaisun avaimia

KULTTUURIVISIO 2035

Kauniainen on vahvojen yhteisöiden
elinvoimainen kaksikielinen kaupunki,
jonka juuret ja siivet ovat kulttuurista.

KÄRJET JA TOIMENPITEET

Kaupunki alustana ja mahdollistajana

- Kauniaisten rikas ja elinvoimainen taiteen ja kulttuurin ekosysteemi tuottaa paljon sisältöjä. Kaupungin keskeinen rooli on mahdollistaa tätä olosuhteiden, kuten tilojen, kautta. Toiminnassa huomioidaan taidemuotojen ja väestöryhmien yhdenvertaisuus.
  - **Toimenpide:** Lisätään tukemisen läpinäkyvyyttä sekä arvioidaan tuen kohdistumisen tasapuolisuus huomioiden eri tuen muodot, taiteen alat sekä toimijat
  - **Toimenpide:** Profiloidaan toimintaa tunnistaen kaupungin ja muiden kulttuurin ekosysteemin toimijoiden vahvuudet
  - **Mistä tiedämme onnistuneemme:** Kaupungin tuki kulttuurille koetaan läpinäkyväksi ja oikeudenmukaiseksi niin yhteistyökumppaneiden kuin asukkaiden toimesta
  - **Mistä tiedämme onnistuneemme:** Ihmisenkokoisessa kaupungissa yhteistyö on koordinoitu niin, ettei päällekkäistä tekemistä esiinny minkään kulttuurin lajin osalta
- Kaupungin keskeinen rooli on kattaa muiden toiminnan katvealueita

Juuret ja siivet kulttuurista 1/2

Kauniaisilla on sekä hieno historia kulttuuri- ja huvilakupunkina että valoisa tulevaisuus osana kehittyvää pääkaupunkiseutua. Kulttuuriprofiili nojaa tasapainoisesti molempiin. Elinvoimainen kaksikielisyys on keskeinen voimavara niin historiassa kuin tulevaisuudessakin.

Toimenpide: Tunnistetaan ja hyödynnetään kulttuurin elinvoimapotentiaali

---

Toimenpide: Huolehditaan kulttuurihistoriallisten arvojen säilymisestä muutosten keskellä

Toimenpide: Varmistetaan molempien kieliryhmien kielellisten oikeuksien täysimääräinen toteutuminen kulttuuripalveluissa

Juuret ja siivet kulttuurista 2/2

- **Mistä tiedämme onnistuneemme:** Varmistetaan, että Kauniainen on sujuvien viranomaisprosessien puolesta kilpailukykyinen ympäristö järjestää kulttuuritapahtumia yksityisen ja kolmannen sektorin toimijoille
- **Mistä tiedämme onnistuneemme:** Paikallishistoriallisen tiedon säilyttämiseen ja yleisölle jakamiseen on löydetty toimiva ja kestävä toimintamalli
- **Mistä tiedämme onnistuneemme:** Molemmille kansalliskieliryhmille suunnattu tarjonta keskenään yhdenvertaista

Keskiössä lapset ja nuoret

- Kaupungin strategian mukaisesti lasten, nuorten ja perheiden kulttuurihyvinvointi ja kulttuurikasvatus on korkea prioriteetti.
- **Toimenpide:** Suunnitellaan ja toteutetaan vaikuttavia kulttuurikasvatustoimenpiteitä yhdessä varhaiskasvatus- ja opetuspalveluiden kanssa
- **Toimenpide:** Huomioidaan lähikulttuuripalveluiden merkitys lapsiperheille
- **Mistä tiedämme onnistuneemme:** Opetuksella ja varhaiskasvatuksella on vaikuttava kulttuurikasvatusmalli, joka hyödyntää kattavasti ympäröivää kulttuurin ekosysteemiä ja tavoittaa yhdenvertaisesti kaikki kohderyhmään kuuluvat lapset
- **Mistä tiedämme onnistuneemme:** Lapsiperheet ovat tyytyväisiä kotikaupunkinsa kulttuuritarjontaan